

ДІЛО

ВИХОДНИЙ ЩОДЕННЮ ПЕРЕАПОЛ.

Видав: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО”.

Іншальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВІЦЬКИЙ.

Можливості нової англійської політики.

Цими днями час вирішилася питання про перехід державного проголошу в Англії до рук робітничої партії. Європейська преса вже зачалася дуже живо вискутити значущі такої зміни, першої в історії англійського парламентаризму. Ще перед англійськими виборами, по-видиму т. зв. „Лейбурські“ Ремсей Мекдонелл, помістив цілу низку статей, в яких висловив свої погляди про основні справи міжнародної політики, сподіючись, що його партії доведеться їх практично відповісти.

Не треба уявляти собі, що перехід до імперіалістичного правління до лівої партії спричинить у загальній англійській політиці переворот. Інтерес Великої Британії є так сильно засовані на протязі відів, що партійна ворожечка не може й виникнути з їх приводу. Усі англійські сабінети вели на протязі останніх п'яти років мирову політику, звернену проти імперіалістичних або революційних спроб, які могли би стати засновком нової війни. Уряд робітничої партії є енергічніше боронити такої політики. Він уважає своїм першим обов'язком призвати союзників з Росією. Це признання не означає повної згоди провідника англ. робітничої партії з політикою Москви. Р. Мекдонелл заявляє, що „Москва зрозуміла божевіль щодо всесвітньої революції“ і що „дивоглядна, аморальна умовість комуніста залишилась відним готовим виразкам перевороту“. Його партія, каже він, „не стерпіла би дурошів та малничих хитрошів російських дипломатичних представників“ і що їм треба положити край, без огляду на те, яка держава їх робить.

Але Росія, як держава, повинна вийти до Союзу Народів, так само як Німеччина. Уряд Мекдонела буде настоювати на тому, щоби їх участя була не формальною, а мала факт чи вплив на перетворення міжнародних взаємин у напрямку мира. Покиби політика Англії буде, на його гадку, в тому, що вона погурує мілітаризації Європи. Англія як мілітарна держава є надто слаба, тому мусить здобути собі авторитет шляхом довіри, з яким ставляться до неї інші держави. Європа є зможена „наполеонізмом“, вона хоче організації мирної праці при взаємному володінні народів. Р. Мекдонелл буде у відношенню до Франції вести неавозначну, не-компромісну політику, в якій важко буде йому докоряті імперіалізмом. Він зможе виступати проти всіх імперіалістичних заходів Франції, в тих більшіх правом, що його рішуче становище під час війни проти імперіалізму власної держави є всім відоме.

Англійський орган „Лейбурські“ п. з. „Нью Лідер“ висловує кількома словами загальні пункти такої політики: „На протязі 24 годин „Лейбурські“ виявили керівну політику в свої руки признали би союзнику Росію, однією телеграмою стримала би дальнє будування порту в Сінгапурі, могла би опорожнити англійський

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 18, II поверх.
Кonto пошт. № 143.322.
Адреса для телеграм: „ДІЛО“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. несподівано.
Рукописи не здається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно вартість 7,500.000 Мп.
ЗА ГРАНИЦІЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Греції, Бельгії 10 фр. фр.,
Італії 10 д., Німеччині 4,500.000
р. марок, Швейцарії 5 шв.
фр., Чехословаччині 30 чех.
кор., Румунії 100 лей, Болгарії 50 л., Австрії 4,000.000
р. Знайдіть адреси 100.000 мі.

В сплаті оголошено
звертання до Адміністрації.
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
100.000 Мп.

все те, що вона збудувала зброяю і дипломатичним листом на протязі дуже довгих літ. Чи може вона практисувати своє волі на Далекій Сході та Тихій Океані, на Середземній Морі — віддавши Кипр Греції, в Єгипті та Суецькім каналі, що веде її до Індії, в Азії та на Кавказі джерело нафти та манганс у Мезопотамії т. д.?

Читачі найдуть у статейці про російську політику в Азії кілька фактів, звязаних з цими питаннями. Не будемо дивуватись, коли Мекдонелл завагається перед відповідальним статюющим британським прем'єром. Але ще більше диво буде, коли він возьметься до діла з папкою неофіта, що вірить у погання всіх найбільших суспільних інтересів європейських держав і внутрішньої англійської політики.

тили в одних місцевостях дуже багато ініціативи, де громадян винеджували змагання Головної Управи. А єсть і кружки, які за цей час ні одним письмом не звернулися до Головної Управи по просту з діяності, з недостачі почуття відповідальності. — Є кружки, які ніколи не надіслали списки членів, хоч приняття членів мусить затвердити Головна Управа, і звідомлення в діяльності Старшини, і навіть складу самої Старшини. Є такі Старшини Кружків, які на численній пісемні ургенси зі сторони Головної Управи навіть із членів їхчого не відповідають. Тому їх не звідомлення може в деяких місцях не тільки повне.

У дні Зізду представництва загальної організації „Рідної Школи“ так: 59 Кружків відновило свою діяльність в рр. 1921—23. Відновлено до виказів членів, які надіслали їх Кружки Головній Управі, згуртованих у них Кружках 12.867 членів. На ділі одинак членів є багато більше, бо деякі не надіслали списки, хоч їх вважають кілька разів, 18 Кружків не відновило діяльності, поміж ними і представлень з боку Головної Управи. Є се переважно такі Кружки, яких діти затверджені їх статутів збереглися в Головній Управі. Хоч Головна Управа писала на адреси різних людей, які уважали за свідомих справи, то буквально ані оден не відізвався! Ці місцевості, ще: 1. Баранчиці, 2. Болехів, 3. Вербівці, 4. Вікно, 5. Гвоздець (Коломиї), 6. Герасимів, 7. Глушків, 8. Грибовичі, 9. Горлиці, 10. Городниця, 11. Гусятин, 12. Добромиль, 13. Жидачів, 14. Заліщики, 15. Копиль, 16. Небилів, 17. Незвіска, 18. Махнів, 19. Перегинсько, 20. Перемишляни, 21. Поточисько, 22. Стрільче, 27. Солотвина, 28. Щирець (3, 4, 6, 7, 9, 15, 19, 21 — повіт Городенка).

Натомість є 39 місцевостей, в яких внесено прохання вже до польської влади про затвердження статутів.

Віддалені Кружки розвиваються дуже нерівномірно, залежно від розуміння, охоти, робочості та енергії членів Старшини, а менше від „місцевих обставин“. Найкраще розвиваються ті Кружки, які мають якісні аганди, головно школи та удержання. Деякі з цих Кружків оснували навіть власну канцелярію в окремому урядовцем, і ті розвиваються добре. Маркантним прикладом на це являється Сокаль, який до вересня не мав навіть списку членів, в сьогодні числить... поверх 500 членів і то в величі мірі селян! Так само Борщів після цілковитого заснічення провів більшу діяльність.

У цих відновлених Кружках багато зроблено роботи! Згуртовано поважне число одиниць бодай на цім полі, де утворють всік політичні терти, зібрали побажані фонди, які дають можливість заробітку на одному працівникові й що головне — працюють тисячі українських дітей від винародження, а сотні дітей віддається що року українські сучасності як збереження скіб.

Для переведення в життя 1 пр. брутто доходів на „Рідину Школу“ поручено по Кружках організовувати т. зв. Фінансові Комісії, в склад яких входили представники всіх верств нашої суспільності і вони допільновали, щоби всі члени дотичних лекастерій сповідяли свій обов'язок супроти „Рідині Школі“. У деяких Фін. Комісіях члени складають 80 проц., а навіть поверх 90 проц. обов'язкової жертви на „Рідину Школу“. Але таких добре функціонуючих апаратів дуже мало. Гірше представляється справа з оподаткуванням на річ „Рідині Школі“ всіляких кооперативів, торговель, підприємств і ріжного виду економічних та фінансових інституцій. Тільки 4 в краю точно платять 1 проц. (а в одному випадку навіть 2 проц.) на „Рідину Школу“. Видано чимало обіжників і пояснень в справі доцільного ведення справ Т-ва, господарського уживання збирок і других фондів, а також наче чи готових рефератів

Переводження листрації помі-

Герника Україна.

Українівців Олешчини.

У харківських "Вістих" В. Ко-
рик реферує статтю московської
"Правди" під заг. "От русифіка-
ції до українізації". В статті по-
дано статистичні дані про найбільш
зруїфковану частину України, тоб-
то Олешчину. Тут по містах Украї-
нівці менше ніж лишилися і Родин і
Свєрів (44,5 проц.), ба навіть і ж
Німців (1,0 проц.). Поляків (31,3 проц.),
Греців, Вірмен, Болгарів, Чехів і т.
д., котрих разом має більше ніж Успінів
(3,07 проц.) більше ніж Українців
(0,34 проц.). Все ж і тут радянська
влада українізує радянський апарат.
Уже нині є по губернії низка вищих
шкіл з українською викладовою
мовою: Харсонський Інститут на-
світи (98 проц. Українських студентів),
Харсонський Сільсько-гospодарський
Інститут (66 проц. Українських студ.),
Миколаївська сільсько-гospодарська
техніка (90 проц. Українців) і ін.
Утраківська (рос.-українська) си-
стема навчання ще є в багатьох
школах. Не вистає педагогічних сил.
Початкова школа на Олешчині украї-
нізується на 50 проц. Радянський
апарат буде плавно українізований
до липня 1924 року. В самій Одесі
є до 20 курсів українізованства".

"Правда" додає від себе: "Так
де українізація "з гори". Але по-
милково думати, що з ґрунту вона
не йде, що українське населення
байдуже ставиться до цього кроку
радянської влади. Навпаки, сіль-
ське населення з величезним задові-
ленням приймає кампанію украї-
нізації і добачує в ній нове, ще
щільніше наближення радянської
влади до селянства". Діловодство
в сільських радах і районових ви-
конавчих комітетах переходити на у-
країнську мову". Останні ви-
бори показали вріст українського елементу в но-
вих сільських радах. На
Олешчині з 4 729 членів сільських
СРД:

Українців	2,543 (53%)
Росіян	602 (12%)
Німців	381 (8%)
Поляків	336 (5%)
Євреїв	144 (3%)
Інших	813 (17%)

Губерніальні відомості.

З огляду на те, що Всеукраїнський Збір рад призначено на 12 січня 1924 р., президія ВУЦВК призначила речинцями губ. відомів 4. та

В. МУДРИЙ.

3

Під знаком "непоганщини".

Причини до історії Українського Високого Шкільництва у Львові

(Продовження)

Тепер приглянемося праві Кураторії. На економічному підліві вона для університету не зробила нічого. Весь великий тягар забезпечування та вивіновування Високого шкільництва цілковито лежав далі на плечах української молоді. Чому вона так стала, судити може передчасно. На всякий випадок перше і найважливіше завдання Кураторії вже в самих починах її праці не було виконане. Що до пропаганди, то референт та пропагандист скликає на одно засідання кількох членів Кураторії, що мали собою представляти відповідну комісію, і за ниму намічено діяльний план праці. Доручено одному членові зігнотовити аразковий реферат про українське Високе шкільництво для краю. Реферат був зігнотовлений, а навіть прочитано його на засіданні Кураторії та ця остання похвалила вправді цей реферат, але підкреслила, що з огляду на надто засте прикладання до кожної української акції Відомого § 58. карн. закону він не надається до поширення в краю. Тому відслано його ще раз до комісії. На цьому закінчилася вся праця референта пропаганди та його комісії.

Кураторія виконала одно завдання в першому періоді свого іст-

нування т. зв. в часі між вершою і другою анкетою (20 травня 1923) а то: вона виготовила проект статута. Та про цей статут нам припадається говорити дещо пізніше.

IV.

Праця Кураторії, як бачимо, йшла міяло вже в самих початках. Правду кажучи, то там і не було ніякої плані. Були наради. На кожному засіданні дуже багато говорилося. Нераз повторялися ті самі балашки на кількох засіданнях. А як що і робилося, як наприклад ставут, то робила це одна людина. Інші бували на засіданнях і то не все і висловлювали свої "принципальні" погляди.

Однак час йшов все вперед. Справа Високих шкіл стояла на місці. Модаль нетрепливилася. Її становище в цій справі, започатковане на перший анкеті, не змінилось, хоч змінилися обставини. В тому часі східно-галицька справа стала предметом міжнародних політичних торгів і досім ненадійно та несподівано для українського галицького громадянства була вирішена впливом на нашу некористь.

На означенні становища молоді з університетської справі не мало діяльний вплив. Вона почала живо займатися своїм положенням в звязку з положенням Високих шкіл. Відбувається ряд студентських анкет. Окремо радять студенти-філософі скромно мудрі: правники. Всі вони роблять натиск на загальну - студентську виконавчу органи.

За сорок літ.

З нагоди 40-літнього ювілею Народного Товариства.

(Довідження)

Знову споживча кооперація виходить до своїх услуг важливі чи-
сло інтелігентних сил, які під час
війни навчилися пінти вагу еконо-
мічного моменту в житті народу.

Ці обставини використав знач-
имент голова Головного Союзу Реві-
зійного інж. Юліан Павликівський. Він виробив 1920 р. пляц відомої і
реконструкції сільської кооперації, в
якій головою був інж. Ю. Павликівський, — чи то фінансуючи в
часті пізні відновлення будівництво: сподука сільських кооперацій в
повітових союзах, а повітових сою-
зів в одній країні союзі. Утворено
Красний Комітет Організації Коопе-
ратив, на пляці якого пізніше по-
вторено майже по всіх повітах Сх.
Галичини повітові Комітети Організа-
ції Кооперації. Випущено аразкові
статути для сільських кооперацій та для повітових союзів. Інж. Ю. Павликівський може бути
нині гордий на успіхи своєї власної
праці, якій йому вдалося досягнути
при допомозі Красного Ревізійного Союза і інших країнських союзів; не-
хай числа 13 повітових союзів і 762
сільських кооперацій, обєднаних в
Красному Союзі Ревізійним, говорять самі не беручи під увагу висліду

коопераційної пропаганди, яка до-
вела до цього, що нині майже ні в
одній селі слово "кооперація" не є чуже.

В тій роботі відоми і реорганізації нашого коопераційного руху "Н. Т." була жива участі чи то через співпрацю в К. О. К. через об'єднану організаційну комісію, якої головою був інж. Ю. Павликівський, — чи то фінансуючи в часті пізні відновлення будівництво: сподука сільських кооперацій в повітових союзах, а повітових союзів в одній країні союзі. Утворено
Красний Комітет Організації Коопе-
ратив, на пляці якого пізніше по-
вторено майже по всіх повітах Сх.
Галичини повітові Комітети Організа-
ції Кооперації. Випущено аразкові
статути для сільських кооперацій та для повітових союзів. Інж. Ю. Павликівський може бути
нині гордий на успіхи своєї власної
праці, якій йому вдалося досягнути
при допомозі Красного Ревізійного Союза і інших країнських союзів; не-
хай числа 13 повітових союзів і 762
сільських кооперацій, обєднаних в
Красному Союзі Ревізійним, говорять самі не беручи під увагу висліду

інж. Ю. Павликівський виробив теж пляц реорганізації "Н. Т.". Новий статут призначив Загальний Збір дія 29. червня 1922. "Н. Т." перевірився на Красному Союзі Спільнин, перебираючи на себе всі завдання організації його технічно-торговельного і культурно-освітнього центра споживчої кооперації та за-

левнюючи статутом перевагу вели-
му зединення в "Н. Т." споживчої
кооперації на її управу. В червні 1923. вступив в члени Дирекції "Н. Т." інж. Ю. Павликівський і тепер переведений в Дирекцію "Н. Т." має дір Микола Заячківський, пірший на галицькій землі організатор спіл-
ок роцільської системи і інж. Юліан Павликівський, творець реор-
ганізації нашого коопераційного руху. Тим запевнено перевагу видну
люді коопераційного переконання не тільки в Наддніпрянській Раді і в Го-
ловні Контрольній Комітеті, але і в Дирекції "Н. Т." В місці липні 1923. завела "Н. Т." систему товарів зворотів, доказуючи тим на-
зверх, що змінили давні методи праці як кооперації середнього стану, на методи праці кооперації роцільської системи.

Так завершено по 40 літах зді-
слення первісних замірів основників "Н. Т." В. Нагірного і А. Нічая —
створення організаційного технічно-
торговельного і культурно-освітнього
центра споживчих кооперацій в
краю.

Перші пропагатори створення
цього центра не діжалися хвили
здіслення своїх замислів, але вони
весь свій вік працювали для набли-
ження цього моменту. Вони зуміли
не тільки удержати "Н. Т." в най-
критичніших для неї часах, але й забагатити її 19 складами та 8 влас-
ними домами. Для "Н. Т." виробили
вони добре купецьке ім'я, дінамі-
ческе тільки Українцями, але може ще
більше Поляками і Жидами, та ви-
ховали повільне число добре вправ-
леного та здисциплінованого торго-
вельного персоналу.

До помочі основникам при-
шов теперішній директор Микола
Заячківський, який вспів в короткі
часі зорганізував поважне число
споживчих кооперацій, що Красний
Союз Ревізійний утворив 1913 р. при-
значення "Н. Т." за її успіхи в тій праці,

Микола "Н. Т." не отігався
стати до помочі народові в його
скрутних хвилях.

Під час війни тодішній інспек-
тор, а теперішній дір. "Н. Т." Ем-
стахій Нагірний утворив 796 кру-
ків консультантів в цілі виднання і
достави для сільського населення
різноманітних воєнних приділів.

В 1921 р. "Н. Т." вислава для
голодуючої Гуцульщини 84 вагони
збіжжя по половині тодішньої ри-
кової ціни, узискуючи це збіжжя з
зимінні цукру.

говори в напрямі легалізації чи
удержавлення українського універ-
ситету. За тим промовляє також при-
битий настрій молоді. Однак вони
не вірять, що справа легалізації чи
удержавлення пішла гладко та
легко. В тому напроті робіть дії
спроби богословський виділ, але
нічого успіху не було. Ці спроби
були спрямовані в тому напрямі,
що у Львові заснувати самостій-
ний, богословський факультет для
Українців, окремо від польського
і від українського університету, з
усіми академічними правами. Захо-
ди роблено при посередництві о. Дженевеса, що був тоді у Львові на
візитaci: як представник папи. По-
ляки відповіли, що потребу такої
школи треба наперед дуже доклад-
но обґрунтывать, а їх аргументи бу-
льть здійснені переконуючими, то
уряд може навіть буде скильний
заснувати відповідні катедри на
богословському факультеті універ-
ситету Яна Казимира у Львові. Далі представник цей говорив:

"Ми дуже податок майна і крові
і ти самим маємо зовсім право
демагати легалізації чи удержан-
ня нашого університету. Домага-
тися того ми можемо лише че-
рез представництво всього україн-
ського народу, а таким можуть
бути тільки представники всіх по-
літичних партій краю".

(Продовження буде.)

В останніх літах всі кооперації, що стоять в зносинах з „Н. Т.”, одержують листові, а то (після потреби) й телеграфічні звідомлення про ринкові ціни залива окоронені кооперації від евентуальних страт.

В дні ювілею 4 літньої праці обєднання „Н. Т.” — після 6 повітових союзів і 228 кооперацій, в безпосередні ще 46 кооперації. Крім цього 4 повітові союзи в 77 сільськін коопераціями утримують з „Н. Т.” товарів якісні.

З наведеного бачимо, що хоч пізні члени „Н. Т.” напали її — через тоді що необхідність організації споживчих кооперацій по селах — напроти і характер міської кооперації середнього стану, то „Н. Т.” перша в Галичині через своїх урядників М. Завічківського і Л. Петрушевича воописувала організацію і сама перша організувала кооперації роцдельської системи, та що „Н. Т.” в північних літах не тільки сильно пособляла коопераційному руху, але й сама в ляких повітах переняла на себе ролю повітового союза кооперації (нпр. Борщів). З життя „Н. Т.” бачимо теж, що діяльність її була такою, якою була переважаюча частина її членів. Отже в інтересі кооперації є залежати перевагу в упливі „Н. Т.”, щоби могти влові користати з її матеріального і морального дорібку.

Вже рік північ „Н. Т.” як Країв Союз Споживчий під переважаючим впливом відпоручників кооперації, віддаючи для інтересів споживчої сільської кооперації весь маєток зі своїм численним персоналом, а саме цього чуттєво в цікавих повітах якесь недовіра до неї. Це недовіра повстас із незнанням інтересів „Н. Т.”, а це незнання спричинене бокуванням деяких кооперацій від „Н. Т.”

Чи ще не ясним стало для тих кооперацій, що властиво відпоручників кооперації надають тепер „Н. Т.” весь наприкінці праці та можуть відкинути кожду сподіву незадію в коопераційними потребами.

По що шкодити собі взаємно безшідставними підозріннями?

Не бокуванням, а вирозумілою співпрацею можна подладнати евентуальні конфлікти!

А „Н. Т.” нас так важні національно-економічні завдання, що в

національнім, чи все не в коопераційнім інтересі лежить, щоби її вправі помагати, а не шкодити.

До нашої кооперації можна приносяти пояснення В. В. Хижнякова, дані про російську кооперацію:

Кооперацію в нас поки-що не саджусь, а не виростає вона сама самочинно ініціюючи населення. В наслідок маловідомлення населення і недостачі конечного почуття соціальності іншої кооперації є ще міжною квіткою, що вимагає ще приложення впроваджені пук і ставаного племені. Тому її повстас і побільш розвиток залежить цілком від скілької місцевих інтелігентних сил, певних ділом кооперації і способів до засновування і ведення її. А ютепер грунт надається до її заснування — о скільки ми уважаємо про населення, що шукає вже нових доріг для організації своєго господарства і виходу в вікового свого застою, — то труд інтелігентних робітників, які їдуть на стрічку повсталими потребами,оказується відчінним».

В нас коопераційне знання не тільки практичне, але й теоретичне мало поширене, а коопераційного ентузіазму є менше. Жодна у нас стрінти.

Значне число повітів є зовсім коопераційно не є зорганізовані.

Українські землі за сокельським кордном кличуть до нас за помічю.

Отже до гурту при „Народній Торговлі”, творі В. Нагірного і А. Нічая, перших пропагаторів оснування Краївого Союза Споживчого.

П. К.

На ялинку політичним вязанням

Жертви національної присилати на адресу: вул. Рутовського ч. 22, кухня для політ. інвалідів, гроші датки приймає „Краївий Союз Кредитовий” та „Дієтер”

Повідомлення до іншаринського народу.

„Нью Йорк Тр.” містить відлучне письмо Планкера до американського народу, в якім П. виправдує окупацію Португа.

Новогоднє вітання письмо Гувера.

„Таймс” звідомляє в Нью Йорку, що Гувер у новогодньому письмі сказав, що світове положення краще. Зачались переговори які доведуть до увіважування справи відшкотування, найбільшої економії, перешкоти світу. Конечний с зменшеною збитковістю Европи.

Мусі г... .

Львів, дія 2 січня 1924: Съготнія теперішні легкі звінкові облігатії оживлені.

Долар він. 7,150.000—7,300.000

Долар канад. 6,500.000—6,000.000

Чеські корони 185.000—190.000

Лей 28.000—30.000

Фунт штерл. 80.100.000—71.100.000

Малік нім. стар. ем. тис. 150—160

Франц. франк 600.000—600.000

Золото 20 кор. 20.000.000—21.000.000

20 фунт. 78.150.000—78.250.000

20 марк нім. 60.000.000—60.000.000

10 руба. 40.000.000—41.500.000

Срібло 400.000—500.000

2.500.000—760.000

120.000—140.000

2.000.000—2.200.000

копійки без руба. 700.000—100.000

Варшава 2 січня 1924. Курс шестого фланца 1.229.700 він. Долар Зел. Деві. 6400. 6460. 6340. Кор. ческ. 197.

Чеки: Бельгія 287.700 288.500 287.450.

Голландія 2435. Лондон 27.200—2750—2785—2775. Нью Йорк як потік. Париз

336.500—328.800—326.800. Прага 176.000. Швейцарія 1.110.000—1.110.000—1.110.400. Відень 90.1 він. 91.1 він. 1.80.1 він. Італія 297.700—276.700.

Швіцарія 2 січня 1924. Голландія 217 він. Нью Йорк 571.1 пять грошей. Лондон 24.74. Париз 29.15. Мадрид 24.72. Прага 16.64. Будапешт 4.000. Бухарест 2.50. Белград 6.45. Софія 4.00. Відень 6.000.1 три четверти.

Збіжна біржа.

Львів, 2 січня 1924. Рух на біржі великий слабий. Загальний обсяг продаж 56 тис. Торговий виключно, вісім і фасолі. Брак випадує за зовнішнього обсягу. Барбакан величко пошукувана. Торговий дещо знижений, чиївся відмінно.

Помісячні кратки № 1 в 1923 р. 18.500.000—19.000.000 жито газети № 1 в 1923 році 11.000.000—11.500.000, вінчес та він. 11.700.00—11.500.000. Овес газети № 1 в 1923 році 10.000.000—10.500.000, фасолі 10.250.000—10.000.000, фасолі кукуруза 32—34.70.000. Кукільдзія румунська станиця Скотія 17—17.500.000. Барбакан до 1.000.000—2.100.000, Голландія 1.100.000—1.200.000, Греція 12.500.000—13.000.000. Мука пшенична 40%, 5% 40.000.000—50.000.000 50%, 1% 30.000.000—35.000.000 50%, 4% 25.000.000—30.000.000 50%, 3% 25.000.000—30.000.000 50%, 2% 22.000.000—

— Тільки дещо знижено літою Львів, було 22.000.000 з відмінною змінами. Отруби пшениця нетто без вінча 7.000.000 жито 6.000.000. Сольма пласкана 0.600.000—0.900.000. Сіль сол. квасе пшес. 0.600.000—0.700.000. Сіль сол. квасе пшес. 0.600.000—0.700.000. Ціни не розміщуються в польських землях за 100.00. без землівного податку, місце становища залишивши. *) Ціни описані без транспортів.

Чи Ви відмінили вкладки до Товариства „Пресвіта” на 1924 рік?

Погромницькі гасла.

Через кількома дніми на нашому редакційному столику в міцно заклесній коверти найшовся „Бюллетин ч. 1”. Є це 4-сторінковий (канцелярського формату) на машині писаний і на циклюстилю відбітій обіжник У. К. Студ. Ради, датований 28. грудня 1923. За видавце і редактора, — як можна так сказати — фігурує „Референтура преси й пропаганди „Української Красової Студ. Ради“. Студентський „Бюллетин ч. 1“ займається головно справою бойкоту тих студентів, що з початком біжучого академічного року вписались на польські високі школи. До цієї в теперішній стадії внутрішньо студієтської справи долучено і постанову про бойкот „Діла“.

Згадана постанова в оригіналі виглядає так: „У. К. С. Рада стойть дальше на своїй лінії чинного бойкоту, що особливо від час ферій повинен зникти на інтенсивності на місцях; а що співвінники в зраді з деякі групи, то на загально-студієтськім вічу дні 17. грудня всіми голосами присутніх рішено поширити бойкот на „Діло“, якого редакція, дбаючи тільки про виклик акціонарів „Видавничої спілки „Діло““, старається йти по лінії найменшого опору, щоби и найменше наражувати орган на конфлікт. Ідея бойкоту є належною і правильною, що з початком біжучого академічного року вписались на польські високі школи. До цієї в теперішній стадії внутрішньо студієтської справи долучено і постанову про бойкот „Діла“ за голосами виборчою кількістю членів, що відповідають вимогам цієї постанови. На дніх позривано з редакції „Діла“ написи та публічно спалено примірники. Чи в такому вигні спалиться душа трудовицької гнілі — показе час“.

Не відомо нам, щоби деякі будуть палено примірники „Діла“, та це сорокать початка вказує на джерело та бойкотової акції і на по-бажні бажання наших „передовіш“. Та поки що лише на більшій інформації „Впереду“ і симіє на становищі „Бюллетин ч. 1.“ Перш усього дещо поправки. Твердиться, що редакція „Діла“ дбає тільки про виклик своїх акціонарів і через те не займає становища в справі українських Високих шкіл, щоби не наражувати орган на конфлікт. Автори цього твердження мають дуже молоді люди і вважали навіть не знати подій останніх років. „Діло“, під це об'єднані або іншою назвою (як нпр. „Громадська Думка“, „Українська Думка“, „Український Вістник“, „Свобода“), було на проти останніх чотирьох літ закрито аж 6 разів, з того в один час цілого року. Сільки разів „Діло“ було конфісковане. — поки що не подаємо докладно статистики. Це зрештою докладно знаєть наші читачі. Згадаю тільки, що в останніх трьох місяцях (жовтень-грудень 1923) „Діло“ на 74 числах мало сконфіскованих аж 57, отже лише 17 числа виникнуло з під відомою рукою прокуратора, хоч — зовсім природно — ми стараємося не давати величко поля до попису польському прокураторові. Щож до „акціонарів“ Видавничо-

ОСТАННІ ВІСТИ.

Французько-чеський договір небезпекою для Італії.

Півофіційна італійська пре-дставництва в французько-чеськім договорі небезпеку для Італії. „Стампа“ пише, що Італії слід прилучитися до Англії, Німеччини і Росії, бо вони змагають до заведення рівноваги в Європі. „Берл. Тіг.“ пише, що Бенеш повідомив італійський кабінет, що договір з Францією не містить ніяких кляузуль про італійських інтересів. Італійські політичні кола уважають заключення договору кінцем ізоляції Франції.

Виснення Бенеша в сповіді французько-чеського договору.

З Лондона звідомляють, що Бенеш переслав англійському правительству виснення в справі договору Чехословаччини з Францією. Старіється усунути невдоволення Англії. Й зазначує, що Чехословаччина не прийняла ніяких військових зобов'язань супроти Франції в разі війни з Німеччиною.

НА ЯЛИНКУ і НОВИЙ РІК СУКНІ ВОВНЯНІ, ШОВКОВІ ТРИКОТИ, ПЛАЩІ, СВЕТЕРИ, БІЛЛЯ, ПАНЧОХИ і Т. П. ПОРУЧАС НАЙДЕШІШЕ

— Магазин жіночої конфекції „ПАРИЖАНКА“ Львів, вул. Панська 22.

Спілки „Діло“, які — мовля — чигають на заскі, то такої очевидної нісенітніці не повинен торочити ніхто, що хоч трохи ризгачається в наших спілках. Видавці Спілки „Діло“ не є нікимо акційною спілкою (нас є прагалі тільки дві акційні спілки: „Земельний Генк гіпotechний“ і „Полотно“), лише звичайною кооперативою, в якій всі під її основою більшістю з 30. червня 1923. виносили суму 2,105 730 Мл., а резервний фонд 985 805 76 Мл., разом майно Спілки перед пів роком виносило 3,091 535 76 (три місяці дев'ятьдесятоднін тис. п'ятьсот тридцять п'ять Мл. і 76 феніків). Коли ж наїйті допустити, що це майно за останніх шість місяців побільшилося десять разів, що не відповідає дійсності, то не ще не капіталістична спілка, яка тягне заскі для своїх „акціонарів“, — *ritus tepeatis amici*, — з видавання української газети. Взагалі від часу існування Вид. Спілки „Діло“ ще не було випадку, щоби пайщики брали дивіденду, бо її ніколи не було.

Закід, немов то редакція проповідь справу Українських Високих шкіл, не тільки не відповідає дійсності, але є ще нікчемний наклеп.

Наши читачі, об слух яких так часто в останніх роках відбиваються всікі інсінуації, можуть самі ствердити, скільки уваги на сторінках „Діла“ було присвячено справі Українських Високих шкіл. Ні одна українська газета не займалася стільки разів і так основно цією справою, як власне „Діло“. Однак автори погромницьких гасел і не мають на приміті цієї справи, тільки справу бойкоту своїх товаришів з минулого року, які перешли на польські високі школи. Від нас вимагається, щоби ми засвоїмо в ними стояли в тій сповіді, щоби ми по-глиблювали розбрат серед молоді, щоби ми кидали антимі, які буде титані тільки сам прокуратор, однією словом, щоби ми виконували роботу, яку доцільно призначили конспіраційні, анонімні гуртки. Ми не похвалимо факт уломання студентської солідарності, однак не можемо теж призвати рації тим, що погромницькими гаслами і потроями беруться на власну руку, без застігнення думки відповідальних громадянських чинників, розвинуті таку дразливу квестію.

Ше один закід, який вимагає пояснення. Твердиться, що в часі ферій в „Ділі“ була змітка про висоту вписового на польських університетах, а це набуло мало великий вплив на тих, що мали намір вписатися на ті школи. Є ще така дрібниця, про яку не варто було згадувати. Вакаційний час взагалі є тзв. отріковним сезоном, важніші редакційні сили з поза редакцією. Можливо, що хтось з тих, що були під час вакації в редакції, помістив таку нотатку, однаке надавати їй таке значення, як це роблять керманич У. К. С. Ради, є і глупо, і несерйозно.

Фактом є, що проти „Діла“ проголошено бойкот. Не був би він страшний, бо „Діло“ вже нераз бойкотовано, (в своїм часі пок. мітр. Сембратович вдавав був спеціальну куренду проти „Діла“; тепер турою перейняв на себе о. првл. Л. Кунинський), як би проголошення бойкоту не свідчило про страшний падок етики і здорової думки в цих важких часах. Ми все виступали проти всякого терору і погромництва; розуміється, що і тут ми не скантуємо перед погрожуванням колами і револьверами. Директор події вдавав нам укази, щоби ми незвичайно змінили кількість нашої газети, бо інакше нас жде те і те, але ми не піддалися. Не піддаюся і своєрідній законспікованій поліції.

Навіть не винуватимо молоді, бо за її постановами стоять інші руки і інші люди керують акцією молоді. Є це такі руки, які — як висловився один „соціаліст“ — хочуть довести до „внутрішньої“ боротьби серед націоналістів і до того по святотатському використовувати молоді і велику та святу справу Українських Високих Шкіл. Відгомін того наїздимо у „Вперед!“, який постгесив собі завданням розложити українське громадянство, щоби на тому розкладі обніти панування над душами зневірених, невдоволених, пересякнутих гіркою зневірою. Відігравши більшість тих, що виносили постанову про бойкот „Діла“, — це сторонники „Впереду“ і „Землі і Волі“. Проти інших органів — в тім числі і прти „Нашого Пропіра“, який навіть по-містив був за „Жизнь“ противоборству статтю) вони не виступають, знаючи слабість тих органів. Звалити „Діло“, — ось їх мета. Але українське громадянство повинно мати на увазі що таємні ходи і засвідчити, що погромниці гасла не можуть і не сміють в нас сіяти нікого відгомону.

НОВИНКИ.

— **Д-р А. Денисов**, з приводу нашої замітки про його видавництво, просить спростувати істоту, що він має реальність у Львові. На ділі д-р Д. не має тут ніякої реальнності.

— **Бенефіс артистів театру „Бесіда“**. Сьогодні, в четвер 3. січня відбудеться бенефіс артистів театру „Української Бесіди“ у Львові. Ідея: „Трийка гільтай“ — п'єса оперета на 4 дії. Грають: Березовська, Косак, Косакова, Ніжанковський, Островський, Фідерко, Шеремета, Ярема і ін. З огляду на хара-тер вечора: допомогти матеріально артистам, які переживають знову надзвичайно вогни часу, та їх наслідок саміх осіб — широ рекомендуючи підіходити на п'єсу.

— **Розклад артистичної пари**. Для аматорів кінематографії, що маєтимо піді心目ів відідування, імена Мері Піферфорд і Даглас Фербенкс не є чужими: після найкращі американські фільмові артисти. Але вони є однією відноні подружжя. Це є добри артисти, бо ось чухо, що вони — чотири процес одній американській газеті за клевету: та газета помістила вістку про с перечки в непорозумінні в іншому подружжю як тю.

— **Хто хоче хай вірить**. Читасмо в одній газеті чорним по білому буквально таку істоту: „Урядовий Народного Товариства Атеїзм у Головному оголосили будову величанської театральної сцени в кратері погаслого вулкану, положеного в центрі міста Гонолулу. Коншта будови сцен будуть відносно високі з оглядом на дуже по-гому форму кратера“. Це новинка набирає спеціального освітлення тоді, коли помінимо, що вона повинна бути у... „Газеті Поранній“ та що її без подання першого джерела. Отже замислиця захоплювати розмитком важкого спорту та архітектонічної техніки, краще буде, набути, дивуватись співітличній фантазії новинника.

— **Бальбооніца почтових оплат**. Бальбооніца почтових оплат приносяться в Польщі поки що до листів і посилок, висиланням за кордон. Для всіх інших по-чтових посилок (листів, переказів, для телеграм і телефонограм) в межах держави, затримує силу ще дотеперішні тарифи.

— **Тайні Г-бебурські корони**. Що сталося з короною австрійських ціарів неймово. Останній, хто її мав в руках був після Карло. Німецькі часописи підімлюються тепер питанням, де вони нині находяться. У „Нас Меркур“ є поміщені окрема статті, в яких оповідається про факт, що якісь пристократ у Шіріку, врингли, мав показувати корону винової краси, повинні клей-одів. Цей пристократ мав бути адміністратором маєтку бувшого австрійського двору.

— **Що один образ Рафаеля**. З Риму звідомлюють, що в будинку графа Феррардія недалеко Савона викрито новий образ змальованою христою бессмертного Рафаеля. Як стверджують лінвіці, образ цей має бути одним з найкращих образів тогож мистецтва, виконаний був на замовлення голя Олівія П. Із картиною позиції зображені монограми Рафаеля.

— **Згуба**. Актист-малер Я. Крижанівський загубив по дорозі з Риму на Яловець сім рисунків. Для артиста ці рисунки представляють велику цінність, тому, що це є шкіди до більших композицій. Як що з цього з Українців-громадян найшов їх, артист просить принести до редакції „Діла“

Посмертні згадки.

Софія з Грибовськів **Гордінська**, вдова по ге. кат. пароху в Старому, богословського посту, уважалася дін 15. XII. 1923 р. в Бозі, звідкрите Св. Таблицами в Рафайлові в 87 році життя. Погреб виконава любчих Вітчичі дітей і внуків, з яких последніх шість брали участь в боротьбі за Українську Державу. В. (р. П.) 1185 1-1

ОПОВІСТКИ.

За оголошеннем Редакції не відповідає.

Український театр під дію: **Івана Нагутова**.

Спітий — **Софія Сапова**. П'ятниця 4. 1. Другий бенефіс театральної дружини **МОДНИЙ ЖЕНИХ**.

Субота 5. 1. **ЦАРЕВИЧ**.

Святочниця — **Софія Монюшко**.

Понеділок 7. 1. **ЧЕСНА ЗУЗАННА**. оперета.

Вторник, 8. 1. **ЗАПОРОЖСЬКИЙ КЛАД**, оперета.

Среда 9. 1. **ПРО ЩО ТИРСА ШЕЛЕСТИЛА**.

3 днів, 1 січня обласні провід музичний відомий капельник театру „Бесіда“ в Ярославі 174,840. М. Козакевич гірн. підземн. в Великій 100,000, М. Дучко збірка в Ботівських 300,000. Роман Ярослав збірка 500,000, Занята Михайлівська збірка 271,000, Лучин Федір збірка 305,000, Більш М-кова збірка в Соколі 715,000, Ян Якубіцький збірка в Кошицях 200,000, Омелян Понтико збірка 520,000, Бачинський Юрій 200,000, Гномада Грабовський 100,000, Сміховчан 250,000, Сміховчан 250,000, Ок. Цимбаліза збірка 192,000, Музика збірка 194,000, Олега Міндоція учителька в Станіславі 300,000, Зенон Залузан збірка 680,000, Іа. Кінська збірка в Калубінських 120,000, Тома Воробець збірка 360,000, Ранчаківський Юліан збірка 1,000,000, Олександрія збірка 300,000, Бандура збірка 394,000, Арсеніч збірка 252,000, Симонівський збірка 150,000, Макогильський збірка 670,000, Симіонка Ярослава збірка в Ладижах 102,000, д-р Шуровський збірка 25,000, Загородний Володі збірка 470,000, Роман Іванець збірка 377,000, Попович М.

збірка 100,000, Гурийко Донбаса збірка 375,000, Сакович Степан збірка в Голівдені 50,000, Олена Тиманська збірка 100,000, Кондратюк С. збірка 100,000, Костянтин Суходольський збірка 100,000, Костянтин 140,140, Шекета збірка 160,000, Тиманська 65,000, Миколаївська збірка 250,000, Степан Коноба збірка 50,000, Софія Олена збірка в Константинівці 300,000, Гордінська Михайліна, учителька, Некрасова 500,000, Василь Чорній Підбуж 600,000, Микола Стефанович Підбуж 600,000, Левко Кузьміч збірка 750,000, Anna Провада 1000,000, б. прац. Зубочинський Олесь, Партнерсько 300,000, збрій шахта 375,000. До тепер загалом зібрано 1,877,661,440 зм. (така мінімальна п'ятсот більше сімнадцять сімнадцять зім'євідсоток шістьдесят п'ять тисяч сорок шість). Крім цього зібрано в чесько-словенській республіці 3,300 кр. 50 сot., які зі здемонізацією за 4 прац. в болоті в Празі.

1184 1-1

Дрібні оголошення.

МАШИННИ до виконання українсько-польські, також вертальний касети ч. 2. окажуться дієвими. Після цього підіймуть підлогову підівтороту Волод. Рогатин, Львів, Оссолінських 6. 1184 a) 2-3

ІНТЕЛІГЕНТНА старша жінка, умілька музик, шукає обідній кімнати, займетися вихованням дітей. Зголосження: Зеленська, Базар коза Чортків, 1182 2-2

ОГОЛОШЕННЯ.

Ходиця або дівчинка по розшукування часописів, по трафіках у Львові, по-шукуну адміністрацію „Діло“, Львів, Римська 10.

ЯБЛОКА

закуплю кожу кількість гарячих і залізних. Офери проситьться вислати до відповідної операторки 3-3

„РЕГУЛЯТОР“ діло, відповідно 14,

ПАНЧОХИ, РУКАВИЧКИ т. д.

— **НАЙДЕШІШЕ** —

Фірма ПФДУ діло, відповідно 15, бо вхід через сінь. 6-6

НА ЯЛИНКУ!

СУКНІ ВОВНЯНІ, шовкові і мар-ізетви	25,000.000

<tbl_r cells="2" ix="1" maxcspan="1" maxrspan